

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

L'ha ocupada per enter el debat polítich. Va comensar una mica manso, pero tot de un plegat va encrespase convertintse en tempestuós; la llubiosor dels llamps, l'espatech dels trons y un xafech de pedra seca, cayent y botant granallada sobre 'l cap del govern, amenaçava acabar ab ell y ab l'ànima que l'aguanta.

Totas las oposicions apareixian unides en aquesta empresa.

Un bat de immoralitat omplia l'atmosfera y 'ls inculpat ja havian perdut l'esma. Era una brega rabiosa, a ganivetada seca.

—Aixó se'n val—deya tothom. Y 'ls més interessats en evitar que desaparegui, se sentian impotents, sense forses per impedirho, com arrastrats per una revinguda de llot que se 'ls emportava a cap-bussons rieral avall.

Las oposicions condensaren el seu pensament en una proposició demanant el nomenament de una comissió parlamentaria que investigués la gestió de alguns dels ministres cayguts tinguda per immoral. Aterrada la majoria presentá desseguida una proposició de «No hi ha lloch a deliberar», y surti ab la pretensió de que havia de votarse sense discutir-se. Com si las qüestions de moralitat no s'haguessin de discernir pels dictats de la conciencia y per la forsa de la convicció moral, sino senzillament per un recompte de vots.

Davant de aquesta imposició las minorías estiguaren a pich de retirarse del Congrés, deixant sols al govern y a la seva majoria, entre l'atmosfera pestilent y asfixiant per ells mateixos creada. Pero en aquest estat sortí en Silvela en ajuda del govern. Es lo que succeeix sempre en semblants cassos.—Avuy per tú; demà per mí.—Se combaten de per riure y s'ajudan de debó quan l'un ven perdut al altre. Mal s'enfonzi la nació y quedin trossejats el decoro, la moralitat y la justícia, que s'perdi tot, mentres se salvi 'l torn dels partits dinásticos.

Salvat de moment el compromís tremendo per medi de una votació que doná al govern la insignificant majoria de quaranta tres vots, se creya, no obstant, que 'l temporal duraria en las sessions que successivament havian de celebrarse.

Pero corregué la bruixa. Vagin a saber las gestions que varen ferse pera convèncer als uns, pera aixelar als altres y pera reduhir a la impotencia als que mes empenyats estavan en portar las cosas fins a las sevas ultimas conseqüencias. L'amenaça de 'n Sagasta de tancar las Corts en sech no tenia realitat, en vista de que 'l Parlament no havia votat encare 'l contingent de las forses de mar y terra, que prevé 'l precepte constitucional. Per aquest costat podia amenassar tan com volgués; pero no podia donar el cop.—Era precis valerse de altres medis.

Y en efecte, en la mes próxima sessió en Navarro-Reverter va encarregar de pronunciar un discurs nyonyo, capás de fer venir migranya a l'home mes inclinat als procediments batalladors. Darrera d'ell en Canalejas va elevar el debat fins a la *más alta región de los principios*... y en Sagasta, de qui 'l dia avants no se 'n haurian donat dos quartos, va dir 'l cel obert, considerant definitivament salvare 'l cel obert, considerant definitivament salvare els principis de la seva colla... y hasta 'ls postres.

Un valent discurs de 'n Muro, en la sessió del dimecres, va ser com una veu perduda en la sentina de la conxorxa abominable.

El debat polítich havia terminat en el Congrés pera comensar en el Senat, ahont no es de creure

que arribi a aixecar butllofas en la pell de la actual situació que mes que pell es cuyro del mes groixut. El país haurá de veure y de persuadirse al últim que no es el camí de la xerrameca parlamentaria el que pot portarlo al terme de las sevas penas.

PEP BULLANGA

LA MORALITAT

AL ha sigut el tema de la primera part del debat polítich: la moralitat dels ministres, porque semblava, a jutjar per lo que s' digué, que 'ls tres que avuy ja no ho son, si no ho son se deu senzillament a haver deixat la cartera, l'un entre 'ls esbarzers y las gatasos del bosch d'Ortúñola, l'altre en els claus de ganxo del *affidavit*, y 'l tercer engolida en el gran embut de la justícia.

Tots tres van ficarse per terrenes escabrosos, y la cartera 'ls va quedar feta un guinyapo, y alguna cosa més que no es la cartera, *idem de lienzo*.

Donava importancia a las rudas acusacions de las minorías la conducta de 'n Sagasta, a qui be pot anomenarse prototipo de la ingratitude. L'home del tupé va abstenirse de defensarlos, porque ell sempre ho fa aixís: després de tirar a un company a l'aygua, ja no se 'n recorda més, deixant que 'l caygut se las compngui com pugui.

Menos mal quan l'aygua es clara y transparent; pero quan es tórbida y enllotada, el deixarlos abandonats constituheix lo qu' en llenguatge vulgar se 'n diu una xarranada. Aixó es lo que ha fet ab els tres malaventurats ministres, víctimes de la última crisis, no explicant clara y satisfactoriament els movils que l'havian induhit a prescindir dels seus serveys.

Va sonar la paraula *immoralitat* com un pet monstruós—y perdonise'ns, en gracia a la exactitut, lo naturalista de la metàfora—y una peste que no podia ternirs'hi cara, va empudegar tot seguit la atmosfera del Congrés, que ja no te fama de pura y ventilada.

Las oposicions més empenyadas que may en arribar fins a las ultimas conseqüencias, esbrinantho tot, reclamavan que s'practicués una escrupulosa informació parlamentaria. Els ex-ministres inculpat se rebullian frenéticos fent grans bocadas de la seva honra política y particular. Y 'l govern acorralat, ja tractava de respondre a las incriminacions ab altres incriminacions, al desdoro ab el desdoro, a la deshonor ab la deshonor.

¿Qué va succehir, per que de la nit al dematí, se calmessin els vents desenfrenats que aixecavan tot aquell oleatge de llot pestilent?

Véginho a saber. ¿Misteris de la política al us! Signi pels concells y fins per las gestions de qui deu estar més interessat que ningú en que las llytas dels partits cridats a distrutar els goigs del poder no prenguin un caràcter massa enverinat que acabi per desencadenar la indignació del país que ho llessi tot al femer de una bona escombrada; sigui porque sobre la cega passió dels que ab tanta sanya 's combatian acabes per imposarse l'esperit de conveniencia utilitaria, que 'ls porta a seguir disfrutant del poder encare que siga ab vilipendi, es un fet innegable que tot d'una va restablirse sino la pau y l'armonia, quan menos el dissimulo. De lo dit fins ara, no hi ha res. Totas las acusa-

NOTA EXTRANJERA

Atentat contra 'l rey de Bélgica

Bruselas, 15 de Novembre.—L'anarquista Genaro Rubino dispara tres tiros de revolver al passar el cotxe del rey.

(De La Vie Illustrée.)

cions que 'ns llensavam mutuament eran pura broma. Aquí tots som bonrats, tots som dignes, tots impecables. Quan morim será precis que l'Esglesia 'ns canonisi com a modelos de virtut y santedat. Combatemnos si es precis, pero no ab ganivet de mallas, sino ab floret de saló degudament embotinat. Apurém en els nostres assalts tots els artificis oratoris de l'esgrima parlamentaria; y encare que las estocadas sovintegin, cuydém de que no ragi una sola gota de sanch, que l'espectacle de la sanch aviva 'ls instints de carnatge de las feras, las quals esperan sols un descuyt per devorarnos.

Després de haverse fet aquests comptes tan galans y propicis a las sevas conveniencias, han reanueat tranquils y serens la seva tasca predilecta de fer la felicitat del país.

Honny soit qui mal y pense.

[La moralitat]

El concepte de la moralitat aplicat a una persona alta ó baixa es tan trencadís com el vidre, y com el vidre exposat a entelarse al bat de la sospita.

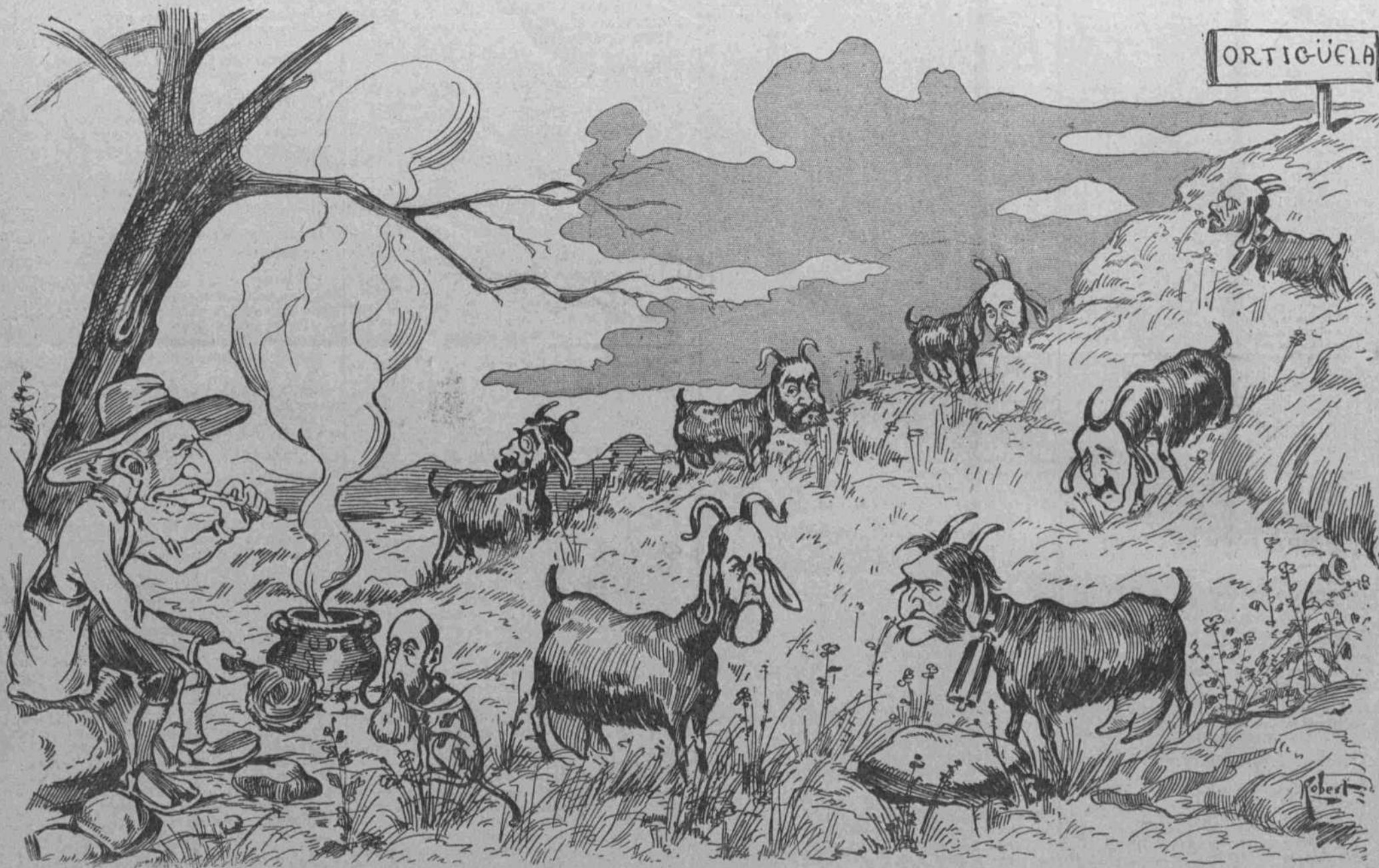
Pero prescindim de la moralitat de tal ó qual personatge que puga lucrar y lucrí ab el càrrech qu'exerceix; no enfondim sobre l'particular, deixemnos de tota pretensió de acumular datos y probas que podrian ser base pera una formal y tremenda acusació. ¿Qué 'n trauriam de dedicarnos a la casera aislada de tal ó qual moixó, oliva ó esparver?

La immoralitat personal es un detall sense importancia quan s'expandeix y campa lliurement per una atmosfera tota plena, tota exuberant de immoralitat.

Y aquesta immoralitat es la base del actual sistema de govern. ¿Qui s'atrevirá a negarho?

Desde 'l moment que las dos oligarquias turnants

Lo que diu el Vell Pastor

—¡Qué tant monte Ortigüela y qué tants romansos! ¡Vés de qué s'admiran aquestas oposicions!... ¿Que no ho saben que la cabra sempre tira al monte?

Ell fou qui promogué la guerra que las ha tiradas per portas y ara s'complan en anar a veure 'ls resultats de la seva obra.

A través del monocle que no s'treu may del ull y ab aquella cara de mort que no s'conuen per res, las trobará cubiertas de dol, de ruinas y de miseria. Las viudas y 'ls orfes alzarán el puny amenaçador per entre las ruinas de las sevas llars arrasadas.

Pero hi ha homes de una barra tal, que tot els engreixa y no están satisfets fins que poden ferse un bon tip de maledicció!

En tots els països del mon s'acostuman a confiar las carteras ministerials a homes eminents que puguin honrarlas ab las sevas iniciatives.

Unicament a Espanya se tenen en compte las mesquines conveniencias de la política menuda, al ferse la designació dels individus que han de ocupar las poltronas ministerials. Y fins se diria que s'te empenyo en preferir pel cas a las nulitats mes reconegudas.

En aquestas condicions el règimen es com aquells banyistes que no sabent de nadar se rodejan de carabassas per no anarse'n a fons.

Pels mals d'Espanya, que son gana, anèmia, miseria y postració, els governs de la monarquia no emplean més que un remey.

L'ungüent de soldat.

Per gosar d'un bon escàndol, no vajas pas al safreig: molt més gros podràs sentirlo anant un rato al Congrés.

¡Quin cassadó en Canalejas! Apuntant no té rival; pero, es aixó; apunta, apunta... y may li ve bé tirar.

Diu que han caygut tres ministres... ¡Que hajin caygut!... ¿A mí qué? Lo que m'apura es quan penso que demà m'cau el lloguer.

Don Bassili va casarse fá quinze días a Lleyda, y ¡com anirà la cosa, qu'ell ja diu no sé qué d'ella!

Rodant pel mont Ortigüela, vareig perdre uns quants mils naps... M'arribo a Madrid, a veure si algú d'allí 'ls ha trobat.

L. WAT

ACUDITS

Entre marit y molla.

Ella.—¡Cóm cambian els temps!... ¿No te'n recordas del principi qu'eram casats?... Llavors té'm menjavas a petons, mentres que ara...

Ell.—Per aixó mateix: tant y tant vaig menjarte, que no té res d'extrany que ara no t'pugui pahir.

A Figueras, com en tot l'Ampurdà, durant la tardor y l'hivern especialment, solen desencadenarse unas tramontanas terribles.

Un día, la ratxada de vent, va sorprendre a un matrimoni mal avingut.

—¡Mira, que la tramontana se m'emporta!—criava la muller.

Y 'l marit li responia ab molta flemma:

—¡Fuig, donal! ¿Cóm vols tú que la tramontana tingui tan mal gust?

À LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—Ca-rre-go-sa.
- 2.ª MUDANSA.—Feliu, Felip, Felix.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La Mare eterna.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Bartomeu.
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Per punta una llansa.

Han endevinat totes ó part de las solucions del número passat els caballers: Un dels bons ayres, La Remioho y el seu querido, Serafi Serracant, Domingo Gendre y Carbonell.

XARADA

¿Que ja estás dos-tres de mí?
¿que res t'importa per quarta
derrera al final quedarte?
¿Y gossa maltractat així
primera quinta-doble qui
t'estimava ab bons intents?
Aixó vol dir que ja tens
qui en total ha fet tornar
l'amor que 'm deyas guardar
corejat de pensaments.

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

En Total avuy m'ha dit
que ha demanat a la Rosa,
y que ha promés als seus pares
l'any vinent total sa esposa.

SIRKEW D. PAILA

TRENCA-CLOSCAS

A LA TIA CAÑERA

PONS

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas el títol de una sarsuela castellana en un acte.

A. MERCADER MARTI

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 2.—Consonant.
- 7 6.—Article.
- 5 6 2.—Part del cos.
- 2 6 5 8.—Carrer de Barcelona.
- 5 6 7 6 4.—
- 3 2 4 8 5 3.—Planta medicinal.
- 3 7 8 2 5 6 4.—Poble de Cuenca.
- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Poble catalá.
- 1 6 2 5 8 7 7.—Poble de Castelló.
- 5 8 4 2 8.—Animal.
- 5 3 7 3 1.—Poble catalá.
- 4 8 7 6.—Riu asiàtic.
- 5 3 2.—Llegum.
- 1 3.—Nota musical.
- 4.—Consonant.

A. VITALLA

CONVERSA

- Mira, Felip, aquest retrato.
- No 'l coneix pas ¿qu' es?
- Mon germà.
- ¿Quin, el Maginet?
- No, home; el que ara mateix t'hi dit.

ESTREY DE VILANOVA

GEROGLÍFICH

VANVOO

ROM

PILÓ

OLFAA

A

JOSEPH GORINA ROCA

Caballers: Un perruquer postís, Mistots de Castellá, Siul Alcoreguif, Antoni Rigol, Julio Palau Ximenez, Anidoc Ogaitas, Lola Martí, Pelat del Morell, Alber tet de Vilafranca, Serafi Serracant, Sisquet Rossinyol, Joaquim Teixidor y Dos serpens: Malament.

Caballers: F. Joanet, J. Farrés Gairalt, A. Vitalla, T. Rusca, Quimet de Sant Martí, Juan Catau, R. Arrés, Benament.

Caballer: J. Costa Pomés: Gracias per la remesa.—Pebrat Pabrás: No 'ns convé.—Francisco Llenas: Rebut els epigramas; tantas mercós.—Bías García: ¡Pobre Pí y Margall! deixemlo descansar en pau. J. F. B.: Prou dibuixos!—Agustí Mundet y A.: Aprofitarem al-

guna cosa.—J. Solé y Valls: No está mal, no.—G. Percafo Rás: Cada día va millor. Pit y fora!—Andresito: Rebut y merci.—A. Ribas Ll.: Lo mateix li dibém.—J. Leonor: La llegirém ab mes calma y per mica bé que vaji, ja ho sab. Ara, de moment, no recordo lo que se li ha publicat... Veji la colecció.—T. Rusca: Farém els possibles.—Vin Agre: No 'ns complau.—K. P. L.: No 'ns agrada.—En Pastoretas: Es conforme y anirá. (Y gracias, Pepet).—Andreu Buil: No 'ns hi podem entretenir. Denota disposicions, encare qu' es bastant incorrecte.—Juan Cassi y Torras: Ho sentim, pero no la trobem publicable. El fondo es migrat, la forma poch cuidada.—Roch de la Roca: No sabríam qué ferne.—Máximo Electra: Un ó altre se 'n aprofitará.—Tibascas Sercab: Sobre aixó s'ha escrit molt y millor.—Joseph Pascual: No 'ns cab a la barretina. Ho repassarem y si per cas s'insertará la semana entrant.—Romeu Nitram: Son vells y sapiguts.—Ex-esquilet: No 'ns va.—E. Zola y B.: Es pobret, pobret... molt pobret.—Sau: S'hi veu mes bona fé que trassa y intenció.

¡¡ATENCIÓ!!

Sortirà molt aviat

ALMANACH

Preu: DOS RALS

Advertim a nostres corresponssals que deuen fer els pedidos quan antes, si volen que se 'ls serveixi ab puntualitat.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8 Tinta Ch. Lorilleux y C.